

19.12.2012

066/602/2012

Liikennevirasto
PL 33
00521 HELSINKI

VIITE / REFERENS

Lausuntopyyntönnö 26.11.2012

ASIA / ÄRENDE

LAUSUNTO JOENSUUN VANHAN VETURITALLIN KÄÄNTÖPÖYDÄN PURKAMISESTA

VR-Track Oulu on pyytänyt Museoviraston lausuntoa 2.11.2012 päivätystä yleissuunnitelmastaan Joensuun henkilö- ja tavararatapihan kehittämiseksi ja uudistamiseksi. Erityisesti suunnitelman laatija VR-Track Oy on pyytänyt kommentoimaan vanhan veturitallin kääntöpöydän purkamismahdollisuutta.

Suojelustatus

Veturitalli on suojeltu vuonna 1998 nk. rautatiesopimuksella. Vanha veturitalli on asemarakennuksen, asemapäällikön asuintalon, asuinkasarmien ja yksinkertaisen vahtituvan ohella yksi vanhimmista, vuonna 1894 rakennetuista rautatierakennuksista Joensuun asemapihalla. Vanhaan veturitalliin liittyy kaksi vesitornia, joista toinen on myös 1890-luvulta. Lisäksi vanha veturitalli kuuluu valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen ympäristöjen luetteloon valtioneuvoston päätöksellä 2009 osana Joensuun rautatieasemaa ja sen ympäristöä (www.rky.fi). Karjalan rata Joensuusta Värtsilään rakennettiin heti Savonradan jälkeen vuosina 1892-94. Vanhimmat rakennukset ovat niitä harvoja, joita Karjalan radasta on vielä Suomen puolella.

Lausunnon pyytäjän perustelut

Suunnitelman tilaajana Liikenneviraston tavoitteena on turvalaitteiden päivittäminen, raiteistomallin uudistaminen sekä henkilöliikenteen palvelutason parantaminen. Lausuntopyynnössä mainitaan Joensuun liikennepaikan sijaitsevan ahtaasti kaupunkirakenteessa, neljän yksiraiteisen rataosuuden risteyskohdassa. Liikennepaikka on n 5 km pituinen kapea alue kaupungin keskustan laidalla Pielisjoen itäpuolella, mutta radan tuntumaan on muodostunut myös teollisuusalueita, joten laajentumismahdollisuudet ovat vähäiset. Uuden raidelinjauksen rakentaminen ei kajoaisi itse veturitallirakennukseen, mutta edellyttäisi veturitallin edessä olevan vanhan veturipöydän purkamista.

Museoviraston kanta

VR Track ehdottaa vanhan veturitallin kääntöpöytää raideviuhkoiheen purettavaksi uusien raiteiden tieltä. Luonnollisesti on tärkeää, että rautatiealue säilyy liikenneympäristönä, rautateiden käytössä elävänä, toiminnallisena ja ajanmukaisesti hyödynnettynä alueena. Kulttuurihistoriallisen miljööän säilymisen kannalta Museovirasto pitää

kuitenkin suotavana sellaisten vaihtoehtojen tutkimista, jotka yhdistäisivät suojelun ja käytön niin, että kääntöpöytä voitaisiin säilyttää. Kääntöpöytä on veturitallien rakennustyyppin olennainen osa, mielenkiintoinen ja harvinaistuva rakenne, joka perustelee veturitallien poikkeuksellisen puolipyöreän arkkitehtonisen muodon.

Yhteistoimintaa rautatierakennusperinnön suojelemiseksi

Joensuun rautatieasema-alueella ja sen ympäristössä on paraikaa vireillä monenlaista toimintaa, muutoksia, kaavoitushankkeita sekä suunnittelu- ja purkuhankkeita. Museovirasto toivoo alueen omistajien, toimijoiden ja viranomaisten yhteistoimintaa rautatierakennusperinnön yhtenäisen perinteen ja säilyneisyyden suojelemiseksi sekä rautatierakentamisen pirstaloitumisen ehkäisemiseksi.

Yli-intendentti Pirjo Uino

Intendentti Seija Linnanmäki

Jakelu:

mika.j.kemppainen@vr.fi
pirjo.huvila@vr.fi

/SSL/MLI